

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at udvide anvendelsesområdet for ordningen vedrørende fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol (den såkaldte fodlænkeordning).

Efter fodlænkeordningen kan personer, der idømmes fængselsstraf i indtil 3 måneder, efter ansøgning udstå fængselsstraffen på bopælen med en såkaldt elektronisk fodlænke, hvis den pågældende på gerningstidspunktet ikke var fyldt 25 år, eller straffen idømmes for overtrædelse af færdselsloven. Den pågældende skal herudover opfylde en række nærmere angivne betingelser vedrørende bl.a. bolig- og beskæftigelsesforhold.

Det foreslås at udvide fodlænkeordningen, så den kommer til at omfatte alle personer, der idømmes fængselsstraf i indtil 3 måneder, uanset alder og forseelse. De øvrige betingelser vedrørende bolig- og beskæftigelsesforhold mv. vil efter lovforslaget fortsat skulle være opfyldt.

2. Gældende ret

2.1. Fuldbyrdelse af fængselsstraf i kriminalforsorgens institutioner mv.

Reglerne om fuldbyrdelse af fængselsstraf, bødestrafte, betingede domme, samfundstjeneste og forvaring findes i straffuldbyrdelsesloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1337 af 3. december 2007. Straffuldbyrdelsesloven indeholder i afsnit II bestemmelser, der særligt tager sigte på fuldbyrdelse af fængselsstraf.

Personer på 18 år eller derover afsoner som altovervejende hovedregel fængselsstraf i fængsel eller arresthus, jf. straffuldbyrdelseslovens § 20, stk. 1. Fængselsstraf kan dog i særlige tilfælde fuldbyrdes i kriminalforsorgens pensioner og i institutioner mv. uden for kriminalforsorgen, jf. lovens § 20, stk. 2, f.eks. hvis den dømte har behov for særlig behandling eller pleje mv.

Personer under 18 år afsoner som udgangspunkt fængselsstraf uden for fængsel eller arresthus, dvs. på hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller institution, medmindre afgørende hensyn til retshåndhævelsen taler imod dette, jf. straffuldbyrdelseslovens § 78, stk. 2. Sådanne hensyn kan foreligge på grund af kriminalitetens art, den dømtes farlighed, erfaringer med voldelig adfærd, undvigelse eller lignende fra tidligere ophold i institution mv.

Dømte indkaldes med et varsel på normalt 1 måned til at møde i en bestemt afsoningsinstitution. Bl.a. i tilfælde, hvor den pågældende er dømt efter straffelovens § 119 (vold mod tjenestemand i funktion), § 123

(vidnetrusler), § 216 (voldtægt) eller §§ 244-246 (vold), er varslet dog kun 10 dage. Den dømte vejledes i indkaldelsen bl.a. om muligheden for at ansøge om udsættelse og benådning, herunder om reglerne om opsættende virkning af en sådan ansøgning.

2.2. Fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol

2.2.1. Siden 1. juli 2005 har personer, der er idømt fængselsstraf i indtil 3 måneder for overtrædelse af færdselsloven, kunnet få tilladelse til, at straffen udstås på bopælen under intensiv overvågning og kontrol efter reglerne i straffuldbyrdelseslovens kapitel 13 a. Reglerne om denne afsoningsform (fodlænkeordningen) blev indført ved lov nr. 367 af 24. maj 2005 om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol samt begrænset fællesskab for »negativt stærke« indsatte m.v.), jf. Folketingstidende 2004-05 (2. samling), Tillæg A, side 426 (lovforslag nr. L 12).

Ved lov nr. 304 af 19. april 2006 om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Udvidelse af ordningen vedrørende fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol samt fratagelse af mulighed for udgang ved udeblivelse fra afsoning), jf. Folketingstidende 2005-06, Tillæg A, side 2578 (lovforslag nr. L 86), er fodlænkeordningen udvidet til også at omfatte personer, som på gerningstidspunktet var under 25 år, og som idømmes fængselsstraf i indtil 3 måneder (uanset karakteren af lovovertrædelsen). Ordningen er endvidere udvidet til at omfatte personer (uanset alder), der før, samtidig med eller efter en dom for overtrædelse af færdselsloven tillige er idømt straf for overtrædelse af anden lovgivning, hvis den eller de skete overtrædelser af anden lovgivning ikke har været af væsentlig betydning for den samlede fængselsstrafs længde, og hvis længden af den samlede fængselsstraf ikke overstiger 3 måneder.

Efter straffuldbyrdelseslovens § 78 a, stk. 1, meddeles tilladelsen til at udstå straffen på bopælen under intensiv overvågning og kontrol af justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil.

2.2.2. Efter ændringen af fodlænkeordningen i 2006 indebærer afgrænsningen af ordningens anvendelsesområde, at en person på 25 år eller derover ikke kan udstå en idømt fængselsstraf for overtrædelse af anden lovgivning end færdselsloven på bopælen. Det samme er tilfældet, hvis der er tale om en fællesstraf for overtrædelse af færdselsloven og anden lovgivning (straffeloven eller særlovgivningen), medmindre den eller de skete overtrædelser af anden lovgivning